

bemærkningerne til § 7 – justeret i overensstemmelse med de stedfundne ændringer i sammensætningen af de kommunale udgifter. Om vejkriteriet henvises ligeledes til bemærkningerne til § 7. Kriteriet »numeriske befolkningsforskydninger« foreslås endvidere afviklet. Det har til formål at afspejle de særlige udgifter, i henholdsvis væstkommuner og tilbagegangskommuner. Siden 1974 (da udligningsordningerne blev indført) er vandringerne inden for området imidlertid reduceret med ca. 60 pct., uden at kriteriets samlede vægt er reduceret. Hermed er de tilskud, der ydes pr. »flytning«, blevet mere end fordoblet. Kommunernes udgift pr. person, der flytter, er derimod næppe vokset, men måske snarere blevet mindre, fordi en befolkningsændring formentlig må være af en vis størrelse for at udløse merudgifter.

På denne baggrund foreslås kriteriet afskaffet.

Af hensyn til at begrænse de byrdefordelingsmæssige ændringer foreslås der dog en gradvis aftrapning over en treårig periode.

Forslaget må ses i sammenhæng med det ovenfor omtalte forslag om en ændret opgørelse af kriteriet »antal 7-16-årige«, idet denne regel i nogen grad afbøder visse af tilbagegangskommunernes tab ved afviklingen af »numeriske befolkningsforskydninger«.

Kommuner, der på kortere sigt påvirkes negativt af afviklingen af »numeriske befolkningsforskydninger«, tænkes hjulpet over den særlige væstkommunale udligningsordning i hovedstadsområdet, samt den foreslåede forhøjelse af tilskudspuljen til særlig vanskeligt stillede kommuner, jfr. bemærkningerne til § 18.

Til § 10

Statstilskud, kommuner

De gældende regler om generelle statstilskud til amtskommuner og kommuner findes i lov om generelle tilskud til amtskommuner og kommuner, § 5 (tilskud efter udgiftskriterier til amtskommunerne), § 6 (tilskud efter udgiftsbehovskriterier til kommunerne) og § 1 (skattegrundlagstilskud til amtskommunerne), samt i lov om kommunal udligning, §§ 1 og 4.

De samlede statstilskud er i 1982 på ca. 24,5 mia. kr., hvoraf ca. 11 mia. kr. ydes som tilskud til amtskommunerne, ca. 11 mia. kr. til kommunerne og ca. 1,6 mia. kr. som skattegrundlagstilskud til amtskommunerne, mens knap 900 mill. kr. er statens bidrag til finansieringen af udligningsordningen for kommunerne.

Efter de gældende regler har de generelle statstilskud to formål, dels at overføre penge mellem staten og kommunerne (typisk i forbindelse med opgaveomlægninger), dels at udligne forskelle i udgiftsbehov og beskatningsgrundlag.

Med forslaget om en rent mellemkommunalt finansieret udligning af forskelle i udgiftsbehov og beskatningsgrundlag, der er uafhængig af statstilskuddets størrelse, vil statstilskuddet ikke mere have en udlignende funktion, jfr. bemærkningerne foran.

Tilskuddet vil herefter alene have den funktion at lade staten deltage i den generelle finansiering af de kommunale udgifter. Det foreslås ud fra dette hensyn at udmåle tilskuddet proportionalt med den enkelte kommunes beskatningsgrundlag, således at tilskuddet og justeringer heri giver samme påvirkning af beskatningsniveauerne i alle kommuner.

At statstilskuddet fordeles efter beskatningsgrundlag betyder ikke, jfr. bemærkningerne til §§ 2-4, at kommuner med stort indkomstgrundlag oppebærer et større *netto*tilskud, idet det forholdsvis større statstilskud til disse kommuner neutraliseres af et større tilsvarende til udligningen af beskatningsgrundlag.

§ 10, stk. 2, svarer til den nugældende bestemmelse i lov om generelle tilskud til amtskommuner og kommuner, § 6, stk. 2, 1. pkt.

Efter gældende praksis forelægges der i juni måned et aktstykke for finansudvalget, hvor statens tilskud for det kommende år lægges fast. Indenrigsministeriets foreløbige tilskudsmeddelelse bygger herpå.

§ 10, stk. 3, er identisk med gældende lovs § 6, stk. 2.

§ 10, stk. 3, 1. pkt., omhandler det såkaldte »totalbalanceprincip«, og svarer til den gældende lovs § 6, stk. 2, 2. pkt. Efter gældende praksis fortolkes bestemmelsen således, at der alene ydes kompensation ved overflytning af opgaver eller udgifter mellem staten, kommunerne og amtskommunerne, men ikke i tilfælde hvor kommunerne pålægges nye opgaver. Der ydes desuden ikke kompensation for virkningen af skatteomlægninger og andre ændringer i kommunernes indtægtsforhold. Endvidere er kompensationsbeløbet beregnet som statens skønnede besparelse eller merudgift i det første år efter ændringen. Der tages ikke hensyn til en eventuel vækst i udgifterne på længere sigt. Endelig ydes der ikke kompensation for oventagne pensionsbyrder.